

Poslovni broj: 10 K-rz-4/11

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

P R E S U D A

Županijski sud u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Željka Horvatića kao predsjednika vijeća, te Zdravka Majerovića i Marijana Garca, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Draženke Mraović, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv I optuženog **Luke Markešića** i drugih, zbog kaznenog djela iz članka 122. OKZRH i dr., povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu broj K-DO-335/11, nakon održane glavne i javne rasprave dana 27. listopada i 17. studenog 2011. godine, u nazočnosti zamjenika ŽDO, I optuženog Luke Markešića uz braniteljicu odvjetnicu Gordanu Grubeša, II optuženog Zdenka Radića uz branitelja odvjetnika Mirka Ramušćaka, III optuženog Zorana Marasa uz branitelje odvjetnika Zorislava Krivačića i Anu Mariju Gospočić, IV optuženog Ivana Orlovića uz branitelja odvjetnika Rajka Rudnički, dana 17. studenog 2011. godine

p r e s u d i o j e

Temeljem članka 354. ZKP-a

I optuženi LUKA MARKEŠIĆ, JMBG 0310956310015, sin Ive i Kate rođene Pavličević, rođen 3. listopada 1956. godine u Proslapu, s prebivalištem u Žabljaku 20, Rovišće, Hrvat, državljanin RH, završio višu prometnu školu, umirovljenik s mirovinom od 4.400,00 kuna, oženjen Irenom, otac četvero djece, vlasnik dionica i kuće, služio vojsku, ima čin pukovnika, sudionik Domovinskog rata sa sedam odlikovanja, neosuđivan, ne vodi se drugi postupak.

II optuženi ZDENKO RADIĆ, JMBG 2408961391802, sin Stjepana i Tome, rođene Tesker, rođen 24. kolovoza 1961. godine u Kijevu, s prebivalištem u Bjelovaru, Ivana Viteza Trnskog 20, Hrvat, državljanin RH, SSS, umirovljenik s mirovinom od 7.300 kuna, oženjen Renatom, otac jednog punoljetnog djeteta, vlasnik stana, vojsku služio, čin pukovnika, sudionik Domovinskog rata sa oko 12-14 odlikovanja, neosuđivan, ne vodi se drugi kazneni postupak.

III optuženi ZORAN MARAS, JMBG 0812968310016, sin Bože i Ljube rođene Roso, rođen 8. prosinca 1968. godine u Splitu, s prebivalištem u Bjelovaru, Matije Gupca 39, Hrvat, državljanin RH, završio Višu kriminalističku školu, umirovljenik s mirovinom od 7.200 kuna, oženjen Anicom, otac jednog maloljetnog djeteta, sudionik Domovinskog rata sa 10-13 odlikovanja, neosuđivan, ne vodi se drugi postupak.

IV optuženi IVAN ORLOVIĆ, JMBG 1408959310001, sin Dane i Ive rođene Tanić, rođen 14. kolovoza 1959. godine u Hambaru općina Raško Polje, s prebivalištem u Bjelovaru, Cvjetna 30, Hrvat, državljanin RH, SSS, umirovljenik, s mirovinom i invalidninom kao ratni vojni invalid, oženjen Cecilijom, otac troje punoljetne djece, vojsku služio, bez čina, sudionik Domovinskog rata sa odlikovanjima, neosuđivan, ne vodi se dugi kazneni postupak.

OSLOBAĐAJU SE OD OPTUŽBE

da bi:

nakon što je dana 29.09.1991. godine u jutarnjim satima iz kasarne bivše JNA V.P. 4848 „Božidar Adžija“ u Bjelovaru ispaljivanjem granata iz teškog naoružanja izvršen napad na Bjelovar, a istog dana oko 19 sati od strane pripadnika Hrvatskih oružanih snaga kasarna zauzeta, kojom prilikom su zarobljeni pripadnici JNA Radovan Barberić, Zdravko Dokman, Radovan Gredeljević, Ivan Hojsak, Boško Radonjić i jedna osoba neutvrđenog identiteta, te odvedeni u prostorije za zadržavanje u podrumu zgrade Policijske uprave Bjelovar, I optuženi Luka Markešić kao pomoćnik načelnika odjela operativnih poslova PU Bjelovar i dežurni rukovoditelj, II optuženi Zdenko Radić, III optuženi Zoran Maras i IV optuženi Ivan Orlović kao pripadnici Specijalne policije MUP-a, prema prethodnom dogovoru, u cilju da svojim postupanjem omoguće počiniteljima ubijanje ratnih zarobljenika i civila Save Kovača, koji je dana 02.10.1991. godine po djelatnicima PU Bjelovar iz svog stana u Bjelovaru odveden u prostorije za zadržavanje Policijske uprave, dana 03.10.1991. godine oko 19 sati I optuženi Luka Markešić rekao voditelju smjene operativnog dežurstva PU Bjelovar Tihomiru Wagneru da će tijekom večeri doći pripadnici specijalne policije i odvesti ratne zarobljenike, a zatim mu naredio da pripadnicima specijalne policije dade ključ od podrumskih prostorija kako bi se ratni zarobljenici mogli odvesti, pa su II optuženi Zdenko Radić, III optuženi Zoran Maras i IV optuženi Ivan Orlović u noći 3./4.10.1991. godine došli u zgradu Policijske uprave i od voditelja smjene operativnog dežurstva Tihomira Wagnera, uzeli ključeve, svi optuženici znajući da će radni zarobljenici i civil Savo Kovač biti izvedeni iz zgrade i odvezeni na pogodno mjesto da ih se ubije, tako da su ratni zarobljenici i civil Savo Kovač od strane nepoznatih osoba izvedeni iz zgrade i smješteni u dostavno vozilo marke „Citroen“ i u pratnji osobnog vozila marke „Golf“ odvezeni u šumu Česma kod Malog Korenova gdje je u njihova tijela ispaljeno više projektila pojedinačnom i rafalnom paljbom iz automatskih pušaka cal. 7,62 mm i vojničkih pušaka cal. 7,9 mm, uslijed kojih su Radovan Barberić, Zdravko Dokman, radovan Gredeljević, Ivan Hojsak, Boško Radonjić i jedna osoba neutvrđenog identiteta zadobili brojne strijelne rane glave, trupa i udova, koje su dovele do njihove trenutne smrti, dok je civil Savo Kovač preživio zadobivši teške tjelesne ozljede u vidu prostrijelne rane lijeve strane lica i desne natkoljenice, što je sve bilo protivno odredbama članka 3. stavka 1. i stavka 2. Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12.08.1949. godine, odredbama Konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata, kao i članku 4. stavku 2. točka A. i članku 13. iz VI Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba tzv. Protokola II donesenog 08.06.1977. godine,

- dakle, s umišljajem pomogli drugima da kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba uvijaju ratne zarobljenike i da izvrše napad na civilnu osobu posljedica kojeg je bila teška tjelesna ozljeda,

- pa da bi time počinili kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava pomaganjem u ratnom zločinu protiv ratnih zarobljenika, označeno i kažnjivo po članku 122. OKZRH u svezi članka 22. OKZRH i kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava pomaganjem u ratnom zločinu protiv civilnog stanovništva, označeno i kažnjivo po članku 120. stavak 1. OKZRH u svezi članka 22. OKZRH,

Temeljem članka 123. stavak 1. ZKP-a I optuženi Luka Markešić, II optuženi Zdenko Radić, III optuženi Zoran Maras i IV optuženi Ivan Orlović u cijelosti se oslobađaju obveze naknade troškova kaznenog postupka iz članka 119. stavak 2. točka 1-5 ZKP-a.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Bjelovaru dana 27. rujna 2001. godine podiglo je optužnicu broj K-DO-57/01 protiv I optuženog Luke Markešića, II optuženog Zdenka Radića, III optuženog Zorana Marasa i IV optuženog Ivana Orlovića, zbog kaznenih djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. OKZ RH i kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. OKZ RH.

U postupcima koji su povodom naprijed navedene optužnice vođeni, najprije pred Županijskim sudom u Bjelovaru, a potom i pred Županijskim sudom u Varaždinu, optuženi su bili oslobođeni od optužbe, međutim, Vrhovni sud Republike Hrvatske svojom odlukom od 22. travnja 2004. godine, broj I Kž 11/02 ukinuo je presudu Županijskog suda u Bjelovaru od 20. prosinca 2001., broj K-43/01, a isto tako svojom odlukom od 14. veljače 2007. godine broj I Kž 581/05 je ukinuo presudu Županijskog suda u Varaždinu od 28. veljače 2005. godine broj V K-18/04.

U ponovljenom postupku, nakon što je zamjenik Županijskog državnog odvjetnika u Varaždinu izmijenio činjenični opis te pravni opis i kvalifikaciju na način da je optuženicima stavio na teret kazneno djelo pomaganja u ratnom zločinu protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. OKZ RH u svezi članka 22. OKZ RH i kazneno djelo pomaganja u ratnom zločinu protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. OKZ RH u svezi članka 22. OKZ RH, isti su oglašeni krivim te su presudom Županijskog suda u Varaždinu od 21. prosinca 2007. godine, broj V K-11/07 osuđeni na kazne zatvora.

Vrhovni sud Republike Hrvatske prihvatio je žalbe optuženih te je rješenjem od 1. veljače 2011. godine, broj I Kž 336/08, ukinuo naprijed navedenu presudu i predmet vratio na ponovno suđenje.

U naprijed citiranoj odluci VSRH, između ostalog, utvrđeno je da u radnjama optuženika, onako kako im je to stavljeno na teret, nema objektivnog učina djela za koje se terete.

Nakon toga, Vrhovni sud Republike Hrvatske je prihvatio prijedlog Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske te je rješenjem broj Su 4-102/11 od 11. srpnja 2011. godine,

odlučio da se ovaj predmet vodi pred Županijskim sudom u Zagrebu kao stvarno i mjesno nadležnim sudom.

Nakon što je pred ovim sudom proveden kazneni postupak, sud je, ne ulazeći u meritum i ocjenu izvedenih dokaza, temeljem članka 354. točka 1. ZKP-a, oslobodio od optužbe I optuženog Luku Markešića, II optuženog Zdenka Radića, III optuženog Zorana Marasa i IV optuženog Ivana Orlovića da su počinili kaznena djela pomaganja u ratnom zločinu protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. OKZ RH u svezi članka 22. OKZ RH i pomaganja u ratnom zločinu protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. OKZ RH u svezi članka 22. OKZ RH.

Naime, prema izmijenjenoj optužnici, optuženicima je stavljeno na teret da su, nakon što je 29.09.1991. godine iz kasarne bivše JNA „Božidar Adžija“ u Bjelovaru izvršen napad na Bjelovar, oko 19,00 sati od strane pripadnika HV-a je zarobljeno nekoliko pripadnika JNA, koji su odvedeni na zadržavanje u zgradu PU Bjelovar, I optuženi Luka Markešić kao pomoćnik načelnika Odjela operativnih poslova PU Bjelovar i dežurni rukovoditelj, te II optuženi Zdenko Radić, III optuženi Zoran Maras i IV optuženi Ivan Orlović kao pripadnici Specijalne policije MUPa, prema prethodnom dogovoru, a u cilju da svojim postupcima omoguće počiniteljima ubijanje ratnih zarobljenika i civila Save Kovača, koji je iz svog stana priveden u PU Bjelovar, dana 3.10.1991. godine, I optuženi rekao voditelju smjene Operativnog dežurstva Pu Bjelovar da će tijekom večeri doći pripadnici Specijalne policije i odvesti ratne zarobljenike te mu naredio da im dade ključeve od podrumskih prostorija kako bi se ratni zarobljenici mogli odvesti, pa su II, III i IV optuženi u moći 3./4.10.1991. godine došli u PU Bjelovar i od voditelja smjene operativnog dežurstva uzeli ključeve, svi okrivljenici znajući da će ratni zarobljenici i civil Savo Kovač biti izvedeni iz zgrade i odvezeni na pogodno mjesto da ih se ubije, što je od strane nepoznatih osoba i učinjeno.

Iz naprijed navedenog činjeničnog opisa proizlazi samo to da je I optuženi Luka Markešić voditelju smjene operativnog dežurstva PU Bjelovar, Tihomiru Wagneru, naredio da pripadnicima Specijalne policije dade ključ od podrumskih prostorija kako bi se ratni zarobljenici mogli odvesti, kao i to da su II, III i IV optuženi od voditelja smjene operativnog dežurstva uzeli ključeve. Nakon toga, u činjeničnom opisu se više ne navodi niti jedna daljnja aktivnost optuženika koja bi ih dovela u bilo kakvu vezu s nepoznatim osobama koji su zarobljene osobe izvele iz PU Bjelovar te ih u šumi Česma kod Malog Korenova likvidirali, pucajući u njih iz automatskih i vojničkih pušaka.

Kazneno djelo pomaganja prema članku 22. OKZ RH, smatra se osobito: davanje savjeta i uputa kako da se počin kazneno djelo, stavljanje počinitelju sredstava za počinjenje krivičnog djela, uklanjanje prepreka za izvršenje krivičnog djela te unaprijed obećano prikrivanje krivičnog djela, počinitelja, sredstava kojim je krivično djelo počinjeno, tragova krivičnog djela ili predmeta pribavljenih krivičnih djela.

U činjeničnom opisu nije konkretizirana niti jedna od naprijed navedenih zakonom predviđenih djelatnosti koja bi postupanje optuženika dovela u svezu s počiniteljima, tako da ovakva inkriminacija ne sadrži ono činjenje koje bi na strani optuženika, u sadržajnom smislu, predstavljalo pomagačke radnje. Prema tome, time što je II, III i IV optuženom stavljeno na teret da su od voditelja smjene operativnog dežurstva Tihomira Wagnera uzeli ključeve, oni ni na koji način više nisu pridonijeli u počinjenju djela jer se nastavno ne navodi da bi ove ključeve doista i predali nepoznatim počiniteljima, a jednako tako nije navedeno niti da bi optuženici s počiniteljima postupili prema prethodnom dogovoru.

Budući da u postupanju optuženih, onako kako im se to stavljeno na teret u izmijenjenoj optužnici, ne egzistiraju objektivni elementi inkriminiranih kaznenih djela iz članka 122. OKZ RH u svezi članka 22. OKZ RH i članka 120. stavak 1. OKZ RH u svezi članka 22. OKZ RH, temeljem članka 354. točka 1. ZKP, sud ih je oslobodio od optužbe jer djela za koja se terete po zakonu nisu kaznena djela.

Slijedom naprijed navedenog, a temeljem članka 123. stavak 1. ZKP-a, sud je optuženike u cijelosti oslobodio obveze naknade troškova kaznenog postupka iz članka 119. stavak 2. točka 1-5. ZKP-a

U Zagrebu 17. studenog 2011.

Zapisničar:

Draženska Mraović, v.r.

Predsjednik vijeća

Željko Horvatić, v.r.

PRAVNA POUKA

Protiv ove presude stranke imaju pravo žalbe u roku od petnaest (15) dana od dana primitka pisanog opravka. Žalba se podnosi ovom sudu pisano, u dovoljnom broju primjeraka za sud i protivnu stranku, o njoj odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

DNA:

1. ŽDO u Zagrebu, na broj K-DO-335/11
2. I optuženi Luka Markešić, 43212 Rovišće, Žabljak 20
3. II optuženi Zdenko Radić, 43000 Bjelovar, I.V. Trnskog 20
4. III optuženi Zoran Maras, 43000 Bjelovar, Prilaz Sv. Ane 11
5. IV optuženi Ivan Orlović, 43000 Bjelovar, Cvjetna 30
6. branitelj I optuženika – odvjetnica Gordana Grubeša
7. branitelj II optuženika – odvjetnik Mirko Ramušćak, Varaždin, V.Lisinskog 6
8. branitelj III optuženika – odvjetnik Zorislav Krivačić, Bjelovar, J.J. Strossmayera 4 i odvjetnica Ana Marija Gospočić
9. branitelj IV optuženika – odvjetnik Rajko Rudnički, 42000 Varaždin, Kratka 2/1
10. punomoćnik oštećenika – odvjetnik Zoran Novaković – nakon pravomoćnosti
11. punomoćnik oštećenika – odvjetnik Dražen Ivanić – nakon pravomoćnosti
12. U spis

Za točnost opravka – ovlašteni službenik

